

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๔๕

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายชำนาญ รวีวรรณพงษ์) ในคดีอาญาของศาลอาญา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕

นายชำนาญ รวีวรรณพงษ์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายสุทัศน์ เงินหมื่น กับพวก รวม ๓ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญา ตามคำฟ้องลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ในคดีหมายเลขคำที่ ๑๒๔๕/๒๕๔๓ ฐานความผิดความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและช่องโหว่ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๑๐ วรรคสอง

ศาลอาญาพิเคราะห์คำฟ้องของโจทก์ แล้วมีคำสั่งในส่วนที่ทำให้เกิดการโต้แย้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า “สำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องปรากฏว่า จำเลยที่ ๑ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นตัวการหรือผู้ชี้ให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดในข้อหาดังกล่าว จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ศาลอาญาจึงไม่มีอำนาจรับคดีในข้อหาดังกล่าวไว้พิจารณาพิพากษา ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงไม่รับฟ้องในข้อหาดังกล่าว” โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกาและยื่นคำร้องว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ ศาลฎีกาเห็นว่า ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของโจทก์ตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

การพิจารณาและการวินิจฉัย

พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นศาลที่สถาปนาขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา” และมาตรา ๔ บัญญัติว่า “นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ศาลอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้พิจารณาพิพากษา” ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๘ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ถูกกล่าวหาว่า ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีอำนาจพิจารณาพิพากษา

บทบัญญัติวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนด้วย”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) มีข้อความว่า

“มาตรา ๕ ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่า นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑)

ฯลฯ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) มีข้อความเหมือนกันกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง โดยมีความหมายเช่นเดียวกัน ดังนั้น การโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๕ จึงมีผลเท่ากับโต้แย้งว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕ นั้นเอง

สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ บัญญัติรับรองไว้นั้นย่อมอยู่ในกรอบหรือขอบเขตที่รัฐธรรมนูญกำหนด หรือมีกฎหมายกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและเสรีภาพตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้กระทำได้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ จึงอยู่ภายใต้บังคับของมาตราอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในรัฐธรรมนูญด้วย ดังนั้น จึงไม่มีกรณีทับทบบัญญัติมาตรา ๓๐๘ ของรัฐธรรมนูญขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ และไม่อาจโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ซึ่งมีที่มาจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ